

Брюксел, 10 април 2026 г.
(OR. en, de, hr, hu, sk, sl)

Междуинституционално досие:
2023/0226 (COD)

7616/26
ADD 1

CODEC 511
AGRI 205
AGRILEG 62
ENV 268

БЕЛЕЖКА ПО ТОЧКИ I/A

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Проект за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и продуктите, произведени от тях, и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/625 (първо четене) – Приемане на позицията на Съвета на първо четене и на изложението на мотивите на Съвета = Изявления

Хърватия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола от заседанието на Съвета

Република Хърватия изтъква отново позицията си, че предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, и за изменение на Регламент (ЕС) 2017/625 следва да бъде разгледано по подходящ начин в три основни аспекта: селско стопанство, околна среда и здраве. Необходимо е също така да се вземе предвид общественото мнение и да се гарантира адекватна защита на потребителите и правото им на „свобода на избор“.

Република Хърватия подкрепя процес на вземане на решения, основан на научни познания и оценка на потенциалните ползи. Същевременно е необходимо да се запази високо равнище на защита на човешкото здраве, здравето на животните и околната среда, като едновременно с това се защитават устойчивото селско стопанство и производството на храни.

Република Хърватия би искала да изтъкне следните основни опасения, които е изразявала също и в хода на преговорите по текста:

1. В съответствие с принципа на субсидиарност държавите членки следва да имат възможност да вземат решение относно ограничаването или забраната за култивиране на получени чрез НГТ растения на тяхна територия.
2. Принципът на предпазливост не е гарантиран по подходящ начин по отношение на защитата на потребителите, етикетването и проследимостта на всички продукти, получени чрез НГТ.
3. Не са установени мерки за предотвратяване на евентуално замърсяване на околната среда с растения, получени чрез НГТ, и за определяне на механизъм за обезщетение в случай на вреди, особено във връзка с биологичното производство.

Поради това Република Хърватия не може да подкрепи приемането на Регламента относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, тъй като тези елементи не са разгледани по задоволителен начин.

Унгария поиска следното изявление да бъде вписано в протокола от заседанието на Съвета

Унгария счита за важни иновациите в селското стопанство, включително използването на нови технологии, които могат да преодолеят ключови предизвикателства като изменението на климата, продоволствената сигурност и устойчивостта. Във връзка с новите геномни техники отчитаме необходимостта от установяване на ясна, прозрачна и стабилна правна рамка, за да се гарантира, че използването на организми, създадени чрез тези нови техники, не представлява риск за околната среда, здравето на хората и животните и надлежно взема предвид интересите както на потребителите, така и на производителите.

По време на обсъжданията по проекта през последните три години Унгария поддържаше виждането, че проектът е концептуално погрешен, тъй като той не взема предвид новосъздадените характеристики на растенията и/или потенциалните рискове от тях, когато разграничава растенията на категории НГТ1 и НГТ2, а ги разграничава единствено на молекулярна основа, на базата на вида, степента и броя на модификациите. Унгария винаги е изразявала своята загриженост относно проекта и последователно е призовавала за включването на следните ключови елементи в регулаторното предложение:

- да се зачита принципът на предпазливост и да се използва подход за всеки отделен случай, за да се гарантира, че всички получени чрез НГТ растения подлежат на научна оценка на риска, преди да бъдат пуснати на пазара;
- задължително да се етикетират всички продукти, получени чрез НГТ, за да се осигури проследимост и да се гарантира правото на потребителите да направят информиран избор;
- да се гарантира спазването на задълженията на Унгария по международните договори;
- да се зачита принципът на субсидиарност, като се осигури свобода на избор на държавите членки за всички растения, получени чрез НГТ;

Тъй като окончателният текст на проекта не отговаря адекватно на повдигнатите от нас опасения, Унгария не може да подкрепи приемането му.

Австрия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола от заседанието на Съвета

По принцип Австрия отчита евентуалния потенциал на новите геномни техники (НГТ). Те обаче са свързани също така и с потенциални рискове.

Австрия приветства факта, че все пак е оставена възможност за неучастие в отглеждането за получените чрез НГТ растения от категория 2. Въпреки това в окончателния текст не е намерено решение на основните опасения, многократно повдигани от Австрия. Тези опасения са изложени по-долу.

- От гледна точка на Австрия липсата на оценка на риска за , получените чрез НГТ, растения от категория 1 и за продуктите, произведени от тях, противоречи както на принципа на предпазливост, така и на Протокола от Картахена.
- Освен това Австрия е на мнение, че потребителите имат право на информация и свобода на избор. Липсата на изискване за етикетиране на продуктите от получени чрез НГТ растения от категория 1 (с изключение на растителния репродуктивен материал), значително ограничава тази свобода на избор и поради това се счита за неприемлива.
- Австрия специално приветства предложената забрана за използване на получените чрез НГТ растения и техните продукти в биологичното земеделие. Това обаче повдига въпроса как може да се приложи тя без етикетиране на продуктите от получени чрез НГТ растения от категория 1, включително фуражи, без да доведе до значителни допълнителни разходи за селското стопанство.
- Възможността растенията, получени чрез НГТ, да могат да бъдат патентовани поражда опасения, че това би могло да има отрицателно въздействие върху малките и средните предприятия за селекция, като потенциално ги изтласква от пазара. От гледна точка на Австрия разпоредбите за прозрачност по отношение на патентите, включени в окончателния текст, нито дават решение на основните опасения по този въпрос, нито осигуряват правна сигурност.
- Австрия счита, че критериите за еквивалентност, посочени в приложение I, не почиват на научна основа. Въпреки многократно изразяваните опасения, към момента все още не е предоставена научна обосновка защо тези критерии би трябвало да бъдат еквивалентни на конвенционалната селекция. Австрия би искала също така да посочи, че приложение I се отклонява значително от мандата за преговори на Съвета по отношение на критериите за еквивалентност, по-специално относно освобождаването на генетичните модификации в интрони и регулаторни секвенции от установената горна граница. От гледна точка на Австрия това би трябвало да изисква допълнително обсъждане преди окончателното гласуване на текста.

В резултат на посоченото Австрия не може да се съгласи с приемането на регламента.

**Словения поиска следното изявление да бъде вписано в протокола от заседанието на
Съвета**

Словения счита, че в споразумението по предложението за регламент относно растенията, получени чрез някои нови геномни техники, и храните и фуражите, произведени от тях, не са разрешени в достатъчна степен няколко основни въпроса, по-специално въпросите, свързани с оценката на риска, етикетирването, проследимостта, наличието на аналитични методи, автономността на държавите членки при вземането на решения и условията за отглеждане.

Словения подчертава, че настоящата липса на подходящи инструменти за контрол, заедно с възможността за нежелани генетични модификации, изисква прилагането на принципа на предпазливост и задълбочена оценка на риска, за да се предотвратят потенциалните неблагоприятни последици за здравето на хората и животните, за околната среда и за селскостопанското производство.

В резултат на посоченото Словения не може да подкрепи споразумението и не може да одобри предложения регламент в настоящата му форма, като желае да подчертае, че иновациите трябва да се въвеждат по отговорен начин, въз основа на солидни научни доказателства, и по начин, който опазва околната среда и утвърждава свободата на избор.

**Словакия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола от заседанието на
Съвета**

Оценяваме напредъка, постигнат при изготвянето на регламента, но въпреки това предвид факта, че Словашката република продължава да има резерви относно получените чрез НГТ растения от категория 1, по-специално защото проектът за регламент не позволява етикетването на получените чрез НГТ растения от категория 1 и продуктите, произведени от тях, в целия производствен процес, като по този начин ограничава правото на потребителя на информирано решение, **Словашката република реши да гласува против** проекта за регламент.

**Европейската комисия поиска следното изявление да бъде вписано в протокола на
Съвета**

Европейската комисия отново заявява пълната си ангажираност със защитата на функционирането на вътрешния пазар и сектора на селекцията на растения, по-специално малките и средните предприятия (МСП).

За тази цел, в съответствие с разпоредбите на компромисното споразумение, Комисията припомня следните мерки, включени в текста, който Съветът ще приеме като своя позиция на първо четене:

1. Комисията ще следи отблизо въздействието на Регламента за НГТ върху МСП в европейския сектор на семената с цел да се предотвратят евентуални отрицателни последици за пазара за селекция на растения, като например изключването на МСП, вследствие разработването на растения, получени чрез НГТ, и по-специално тяхното патентоване.
2. Под надзора на Комисията ще бъде съставен кодекс за поведение, който ще бъде готов възможно най-скоро и не по-късно от 6 месеца преди влизане в сила на регламента.
3. Комисията ще направи оценка на функционирането на лицензионните платформи и тяхното използване от сектора на семената, за да се гарантира прозрачност по отношение на патентите и улеснен достъп до лицензи за МСП при справедливи и разумни условия.
4. Комисията ще гарантира, че МСП имат достъп до подкрепа и насоки по патентни въпроси, свързани с растенията, за да се балансират отношенията между различните участници на пазара за селекция на растения.
5. Комисията ще изпълнява всички свои задължения за докладване, които включват доклад относно прилагането на регламента на всеки 5 години (член 32, параграф 1), оценка на въздействието на регламента (член 32, параграф 3), оценка на въздействието на практиките за патентоване на растения, получени чрез НГТ (член 31, параграф 4), и доклад относно функционирането на кодекса за поведение на всеки 5 години (член 30, параграф 7).

6. Като част от оценката си по член 31, параграф 4 Комисията ще разгледа целесъобразността на актуализирането или допълването на своето тълкувателно Известие 2016/С 411/03 относно някои разпоредби на Директива 98/44/ЕО относно правната закрила на биотехнологичните изобретения. По-специално Комисията ще прецени дали е целесъобразно и правно осъществимо да бъдат допълнително уточнени и изяснени критериите за патентоспособност на изобретенията във връзка с генетична информация за растения, понятието за биологични по своята същност процеси и условията за принудително насрещно лицензиране, определени в член 12 от посочената директива, без да се засяга правната рамка, предвидена в директивата, и в пълно съответствие с международните ангажменти на ЕС.

7. В случай че системата не функционира гладко, по-специално по отношение на МСП, Комисията ще обмисли, по целесъобразност, създаването на задължителни условия или гаранции като част от клаузата за преразглеждане, предвидена в член 31, параграф 10, при пълно спазване на международните ангажменти на ЕС.
